

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο Νόμου «Ένταξη πολιτικών προσφύγων στους ασφαλιστικούς Οργανισμούς και άλλες ασφαλιστικές διατάξεις».

Στην προσπάθεια που καταβάλλει η Πολιτεία για την εξάλειψη των συνεπειών που δημιούργησε ο εμφύλιος πόλεμος 1946 - 1949, εντάσσεται, ως εξαιρετικά σοβαρό και επείγον, το θέμα της αναγνώρισης των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των πολιτικών προσφύγων, οι οποίοι εγκατέλειψαν τις εστίες τους και διέκοψαν την επαγγελματική απασχόληση και την ασφάλισή τους.

Πολλοί απ' αυτούς όταν επιστρέφουν στην Πατρίδα, ούτε ασφαλιστική προστασία έχουν, ούτε βιολογικά χρονικά περιθώρια διαθέτουν για τη δημιουργία προϋποθέσεων συνταξιοδότησης.

Για την αναγνώριση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των πολιτικών προσφύγων είχε αρχίσει η σύναψη συμφωνιών με τις χώρες από τις οποίες επαναπατρίζονται και υπάρχει έσπιμη πρόβλεψη ότι θα καταβληθούν από τις χώρες αυτές τα αναγκαζόντα ποσά εισφοράς εξαγοράς, για την αναγνώριση χρόνου ασφάλισης στους Ελληνικούς ασφαλιστικούς φορείς.

Ήδη έχουν υπογραφεί σχετικές συμφωνίες με τη Λαϊκή Δημοκρατία της Ουγγαρίας και τη Λαϊκή Δημοκρατία της Γερμανίας και προετοιμάζονται με τη Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Τσεχοσλοβακίας κ.λπ.

Σύναψη συμβάσεων κοινωνικοασφαλιστικού περιεχομένου, στο πρότυπο τέτοιων που έχει συνάψει η χώρα μας με άλλες χώρες, όπου έχουν εργασεί και ασφαλιστεί Έλληνες μετανάστες και ομογενείς, δεν είναι δυνατή, λόγω της διαφοράς των συστημάτων.

Στη συνολική ρύθμιση του θέματος αυτού της αναγνώρισης των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των πολιτικών προσφύγων αποσκοπεί το πρώτο Κεφάλαιο του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Τα επί μέρους άρθρα του νομοσχεδίου περιλαμβάνουν τα εξής :

Στο άρθρο 1.

Με το άρθρο αυτό οι πολιτικού πρόσφυγες, οι σύζυγοι και οι κατιόντες τους, εντάσσονται σε Ελληνικούς ασφαλιστικούς οργανισμούς, ανάλογα με το επάγγελμα που άσκησαν το μακρότερο χρονικό διάστημα στην αλλοδαπή.

Ο χρόνος που αναγνωρίζεται δεν θα είναι μικρότερος εκείνου που απαιτείται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος για όσους έχουν συμπληρώσει το 50ό 55ο έτος (γυναίκες ή άνδρες αντίστοιχα) και για εκείνους που έχουν μικρότερη ηλικία θα αναγνωρίζεται το μισό του πραγματικού χρόνου απασχόλησής τους στην αλλοδαπή.

Ο χρόνος που θ' αναγνωρισθεί θα εξαγορασθεί, για μεν τους οργανισμούς ασφάλισης μισθωτών με εισφορά ίση με την εισφορά του κλάδου συντάξεων του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ), που θα υπολογίζεται στο τεκμαρτό ημερομίσθιο της 6ης ασφαλιστικής κλάσης του ΙΚΑ (κλάση στην οποία αντιστοιχεί το ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη), για δε τους οργανισμούς ασφάλισης αυτοτελών ασχολουμένων ή ελεύθερων επαγγελματιών με την εισφορά της κατώτερης ασφαλιστικής κλάσης ή κατηγορίας, ή τη μηνιαία τακτική εισφορά, με αποτέλεσμα να μη ζημιωθούν οι ασφαλιστικοί οργανισμοί.

Παρέχεται τέλος εξουσιοδότηση για την έκδοση Υπουργικών αποφάσεων που θα ρυθμίσουν τα σχετικά θέματα εφαρμογής του άρθρου και την επίλυση αμφισβητήσεων.

Στο άρθρο 2.

Με το άρθρο 2 ορίζεται ότι οι αποζημιώσεις που θα καταβάλλονται από τις χώρες επαναπατρισμού των πολιτικών προσφύγων θα περιέρχονται σε ειδικό λογαριασμό που θα τηρείται στο ΙΚΑ και θα αποδίδονται στους οικείους ασφαλιστικούς Οργανισμούς.

Ορίζεται επίσης ο τρόπος διάθεσης τυχόν πλεονάσματος των αποζημιώσεων ή η κάλυψη τυχόν ελλείμματος του λογαριασμού.

Στο άρθρο 3.

Με το άρθρο 3 ορίζεται ότι τα πρόσωπα που έχουν συνταξιοδοτηθεί από φορείς της αλλοδαπής, μέχρι την έναρξη ισχύος, του νόμου θεωρούνται ότι έχουν συμπληρώσει τις αντίστοιχες προϋποθέσεις που απαιτούνται από τη νομοθεσία του οικείου Οργανισμού κύριας ασφάλισης, για τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης λόγω αναπηρίας, γήρατος ή θανάτου.

Ορίζεται επίσης ότι, για τη θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης των λοιπών δικαιούχων, απαιτείται η συμπλήρωση του χρόνου ασφάλισης που προβλέπεται από τη νομοθεσία του οικείου οργανισμού κύριας ασφάλισης και εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι συνταξιοδοτικές διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά.

Τέλος εξομοιώνονται οι συνταξιούχοι της κατηγορίας αυτής με τους άλλους συνταξιούχους, ως προς την ασφάλιση ασθένειας.

Στο άρθρο 4.

Με το άρθρο αυτό, επιδιώκονται τα εξής :

α) Η τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 11 του νόμου 1405/83, ώστε το ποσό της σύνταξης που χορηγεί ο κάθε οργανισμός να είναι ανάλογο με το χρόνο που διανύθηκε στην ασφάλισή του και

β) Η τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 5 του Ν.Δ. 4202/1961 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του νόμου 1405/83, ώστε ο ασφαλισμένος να θεωρείται οριστικά συνταξιούχος του οργανισμού που χορήγησε τη σύνταξη από την ημέρα που αρχίζει η καταβολή της σύνταξής του και όχι από την ημέρα που θα γίνει ο διακανονισμός των υποχρεώσεων και απαιτήσεων μεταξύ των ασφαλιστικών οργανισμών. Με τον τρόπο αυτό ο συνταξιούχος θα λαμβάνει τις αυξήσεις των συντάξεων που χορηγεί ο οργανισμός που συνταξιοδοτεί, για ολόκληρο το ποσό της σύνταξης και όχι μόνο για το ποσό που αναλογεί στο χρόνο που διανύθηκε στην ασφάλισή του.

Στο άρθρο 5.

Με το άρθρο 5 σκοπείται η τακτοποίηση δύο περιπτώσεων που αφορούν τους ασφαλισμένους του ΙΚΑ.

1. Σύμφωνα με την νομοθεσία που ισχύει (παρ. 2 άρθρου 41 Α.Ν. 1846/51) ο ασφαλισμένος που συνεχίζει προαιρετικά την ασφάλισή του στο Ι.Κ.Α. μπορεί να επιλέξει για την καταβολή των εισφορών ή την ασφαλιστική κλάση στην οποία αντιστοιχεί το ημερομίσθιο της τελευταίας ημέρας εργασίας του ή μία από τις δύο αμέσως κατώτερες από αυτή.

Από την πρακτική εφαρμογή των πιο πάνω διατάξεων διαπιστώθηκε ότι στις περιπτώσεις προσώπων που συνεχίζουν την ασφάλισή τους προαιρετικά με βάση αποδοχές προγενέστερες του Ν.Δ. 346/74 υπάρχει σημαντική απόκλιση από τα σημερινά οικονομικά δεδομένα, τόσο σε ότι αφορά τον υπολογισμό των οφειλόμενων εισφορών, όσο και σε ότι αφορά την υλοποίηση των σχετικών παροχών.

Για να υπάρξει σχετική προσέγγιση μεταξύ καταβαλλόμενων εισφορών και κατωτάτου τουλάχιστον ορίου παροχών, με την Β1/21/26/1667/81 Α.Υ.Κ.Υ. (ΦΕΚ 454/81 τ.Β') που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 43 του Ν. 1140/1981 ορίστηκε ότι όσοι ασφαλιζόνταν προαιρετικά στο Ι.Κ.Α. κατά την ισχύ του Ν.Δ. 346/74 (1.4.74) καθώς και όσοι ασφαλίστηκαν ή θα ασφαλιστούν μετά την ισχύ του Ν.Δ. 346/74, αλλά με αποδοχές προ της 1.4.74, θα καταβάλλουν εισφορές με βάση το ημερομίσθιο της VI ασφαλιστικής κλάσης, στην οποία συνήθως περιλαμβάνεται το ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη.

Επειδή και μετά την ανωτέρω ρύθμιση παρουσιάστηκαν περιπτώσεις ασφαλισμένων, που συνεχίζουν προαιρετικά την ασφάλισή με αποδοχές μετά την 1.4.74 πολύ χαμηλές, λόγω

υποαποσβολήσεως κ.λπ., με συνέπεια να καταβάλλουν εισφορές σε κατώτερες της 6ης ασφαλιστικής κλάσης (ακόμα και στην πρώτη ασφαλιστική κλάση), αλλά και για λόγους ίσης μεταχείρισης όλων των προαιρετικά ασφαλιζόμενων στο Ίδρυμα, προτείνεται η θέσπιση της διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

2. Σύμφωνα με τη νομοθεσία που ισχύει (παρ. 15 του άρθρ. 28 Α.Ν. 1846/51), για τη θεμελίωση δικαιώματος σε σύνταξη γήρατος με βάση τις διατάξεις των παρ. 1 και 1α του άρθρου 28 Α.Ν. 1846/51 συνυπολογίζονται μέχρι συμπλήρωσης των χρονικών προϋποθέσεων που ορίζονται από τις διατάξεις αυτές και οι ημέρες, που ο ασφαλισμένος δικαιώθηκε σύνταξης αναπηρίας μέσα στην τελευταία πριν από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας δεκαετία.

Με την παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 825/78 προστέθηκε στην ανωτέρω παράγραφο ως εδάφιο τρίτο διάταξη με την οποία ορίζεται, ότι συνυπολογίζονται επίσης και οι ημέρες μέχρι 200, που ο ασφαλισμένος επιδόθηκε λόγω ασθενείας ή τακτικής ανεργίας μέσα στην τελευταία πριν από την υποβολή της αίτησης για συνταξιοδότηση δεκαετία και πάντως όχι πριν από την 1.1.1976.

Προφανής σκοπός της τελευταίας αυτής διάταξης, όπως άλλωστε προκύπτει από τη διατύπωση της «Συνυπολογίζονται ωσαύτως», είναι να λαμβάνονται υπόψη οι ημέρες επιδότησης λόγω ασθενείας ή τακτικής ανεργίας στις ίδιες περιπτώσεις, όπως και οι ημέρες συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, δηλαδή μόνο για τη θεμελίωση δικαιώματος σε σύνταξη γήρατος με τις διατάξεις των παρ. 1 και 1α του άρθρου 28 Α.Ν. 1846/51.

Το Συμβούλιο Επικρατείας, όμως, ερμηνεύοντας την τελευταία αυτή διάταξη δήχτηκε ότι οι ημέρες επιδότησης λόγω ασθενείας και τακτικής ανεργίας λαμβάνονται υπόψη για τη θεμελίωση δικαιώματος σε σύνταξη λόγω θανάτου (Σ.Τ.Ε. 3328/82) και ίσως επεκταθεί και για τη θεμελίωση δικαιώματος σε σύνταξη λόγω αναπηρίας.

Επειδή με την ερμηνεία αυτή, μειώνονται ουσιαστικά οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη θεμελίωση δικαιώματος σε σύνταξη λόγω θανάτου και αναπηρίας, πράγμα που εκφεύγει του σκοπού για τον οποίο θεσπίστηκε η ανωτέρω διάταξη επιβάλλεται η αυθεντική ερμηνεία της. Γι' αυτό προτείνεται η θέσπιση της διάταξης της παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

Στο άρθρο 6.

1. Με την παρ. 1 ορίζεται ότι από 1ης Ιανουαρίου 1985 και εφεξής η πάγια υποχρεωτική μηνιαία εισφορά των ασφαλισμένων του Τ.Σ.Α. αυξάνεται κατά ποσοστό τόσο όσο χρειάζεται για να καλύψει το σύνολο της αύξησης των δαπανών για παροχές προς τους συνταξιούχους του Ταμείου τούτου (από συντάξεις, διάφορα επιδόματα, αύξηση του αριθμού των συνταξιούχων) του προηγούμενου έτους σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο ημερολογιακό έτος.

Η διάταξη αυτή κρίνεται αναγκαία για την οικονομική εξυγίανση του Οργανισμού που οδηγείται σε αδιέξοδο καθώς και τη δυνατότητα παροχής βελτιωμένων συντάξεων.

2. Με την παρ. 2 παρατίθεται για ένα εξάμηνο από τη λήξη της η προθεσμία της παρ. 4 του άρθρου 5 του Π.Δ. 425/1983 με την οποία παρέχεται η ευχέρεια στους ασφαλισμένους του Τ.Σ.Α να πληρώσουν τις παλαιές εισφορές τους τμηματικά

Με το Π.Δ. 425/1983 (ΦΕΚ 158/1.11.1983 τ.Α'), που αφορά τροποποίηση ορισμένων διατάξεων του ταμείου Συντάξεων Αυτοκινητιστών, αυξήθηκαν από την ημερομηνία δημοσίευσης του Π. Δ/τος (1.11.83) οι ατομικές εισφορές των ασφαλισμένων και για να μην επιβαρυνθούν πρόσθετα οι ασφαλισμένοι οφειλέτες παλαιών εισφορών δόθηκε προθεσμία ώστε οι εισφορές χρονικών περιόδων μέχρι 31.04.84 να καταβληθούν τμηματικά ή εφ' άπαξ μέχρι 30.4.84 στο εκάστοτε ύψος της εισφοράς της πρώτης ασφαλιστικής κλάσης του άρθρου 13 του Π.Δ. 669/19821 (Φ.Ε.Κ. 169/2.7.1981).

Η προθεσμία αυτή έληξε και επειδή αίτημα των ασφαλι-

σμένων είναι η παράτασή της για να μην επιβαρυνθούν περισσότερο, προτείνεται η θέσπιση της διάταξης της παρ. 2.

Στο άρθρο 7.

Με τις παρ. 1 και 2 ρυθμίζεται σε νέα βάση η ασφαλιστική εισφορά των αγροτών που δανειοδοτούνται από την Α.Τ.Ε.

Με το άρθρο 4 του Ν. 1066/1980 επιβλήθηκε ασφαλιστική εισφορά δρχ. 2.400 το χρόνο στους αγρότες που δανειοδοτούνται από την Α.Τ.Ε. ή άλλες Τράπεζες κ.λπ., με ποσό 15.000 δρχ. και πάνω για τις ανάγκες της αγροτικής τους εκμετάλλευσής. Αυτός όμως ο τρόπος υπολογισμού της επιβάρυνσης είναι άνισος, αφού ένας αγρότης που παίρνει μικρό δάνειο επιβαρύνεται με ποσοστό μέχρι 16%, ενώ ένας που παίρνει δάνειο ένα εκατομ. δρχ. επιβαρύνεται μόνο με 0,24%.

Για την άρση αυτής της ανισότητας προτείνεται η κατάργηση της πιο πάνω εισφοράς και για αναπλήρωση των εσόδων του Ο.Γ.Α. η προσαύξηση του πρόσθετου επιτοκίου 1% δανειοδοτήσεων της Α.Τ.Ε., που προβλέπεται από το άρθρο 5 του ίδιου πιο πάνω νόμου, σε ποσοστό 1,25%.

Στο άρθρο 8.

Με το άρθρο αυτό ορίζεται ότι η σύνταξη των Ταμείων Αρωγής καταβάλλεται στο δικαιούχο με επιταγή στο όνομά του ή στον πληρεξούσιο αυτού με εξουσιοδότηση.

Από τις διατάξεις της παρ. 4, του άρθρου 10 του Ν.Δ. 95/1973 όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 7 του Ν. 253/76 προβλέπεται ότι η σύνταξη καταβάλλεται σε κάθε δικαιούχο των Ταμείων Αρωγής με επιταγή στο όνομα αυτού ή στον πληρεξούσιο αυτού βάσει συμβολαιογραφικού εγγράφου.

Επειδή η υποχρεωτική προσκόμιση συμβολαιογραφικού εγγράφου που απαιτούν οι πιο πάνω διατάξεις έχει σαν αποτέλεσμα την παρουσίαση δυσχερειών στην πληρωμή των εντολοδόχων βοηθηματούχων των Ταμείων Αρωγής, κρίνεται απαραίτητη η αντικατάσταση της πιο πάνω παραγράφου ώστε η πληρωμή σε εντολοδόχους βοηθηματούχων να διενεργείται βάσει εξουσιοδότησης η οποία θα είναι θεωρημένη από την Αστυνομία ή άλλη Κρατική Αρχή διαρκείας ενός έτους.

Αθήνα, 13 Δεκεμβρίου 1984

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών
ΓΕΡ. ΑΡΣΕΝΗΣ

Κοινωνικών Ασφαλίσεων
ΓΕΩΡΓ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

ΜΝΗΜΟΝΕΥΟΜΕΝΕΣ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Ένταξη πολιτικών προσφύγων στους ασφαλιστικούς Οργανισμούς και άλλες ασφαλιστικές διατάξεις».

1. Στο άρθρο 2.

Ν. 1469/1984, άρθρο 4, παρ. 3,4,5 και 6.

3. Ο Ειδικός Λογαριασμός διοικείται από τα όργανα διοίκησης του Ι.Κ.Α. Η διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις για τη διαχείριση της περιουσίας του Ι.Κ.Α. και είναι χωριστή από τη διαχείριση των πόρων, δαπανών και παροχών του Ι.Κ.Α.

4. Ο προϋπολογισμός και απολογισμός του Ειδικού Λογαριασμού συντάσσεται χωριστά και εγκρίνεται όπως ο προϋπολογισμός και απολογισμός του Ι.Κ.Α. Με την ίδια διαδικασία ενεργούνται κάθε φορά και οι αναγκαίες μεταβολές στον προϋπολογισμό του Ειδικού Λογαριασμού.

5. Για τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού και την επένδυση των διαθέσιμων κεφαλαίων του εφαρμόζονται οι διατάξεις της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α.

6. Με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Ι.Κ.Α., καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία του Ειδικού Λογαριασμού, καθώς και το ποσό που θα εισπράττει το Ι.Κ.Α. για δαπάνες διοίκησης.